

Referat

CEE Centerkomitémøde nr. 59

Fredag d. 13. september 2019

DTU Lyngby Campus, Bygning 329A, rum 005.

Mødedeltagere

Bjarne C. Gellert (BG), Formand	Energinet, Eltransmission
Troels Stybe Sørensen (TS)	Ørsted Offshore
Atli Benonysson (AB)	Danfoss
Jakob Fredsted (JF)	Danfoss
Kim Høj Jensen (KJ)	Siemens Gamesa
Anders Bavnhøj Hansen (ABH)	Energinet, Elsystemer
Joachim Holbøll (JH)	DTU Elektro
Jacob Østergaard (JOE)	DTU Elektro
Kristian Stubkjær (KRS)	DTU Elektro
Stine Lykke Wagner, Referent	DTU Elektro

13. september 2019
SW

Dagsorden

1) Velkomst og godkendelse af dagsorden

Dagsorden godkendt uden kommentarer

2) Referat fra forrige møde, nr. 58

Referatet er godkendt pr mail. Ingen yderligere kommentarer

3) Meddelelser fra formand og centerledelse

JOE berettede om en travl periode i CEE blandt andet på grunde af semesterstart i Bæredygtigt Energidesign uddannelsen samt ansøgning af et større antal projekter.

Større events i CEE

The Energy Collective: Afholdte demo event d. 10. september 2019 omhandlende peer-2-peer markeder. Der er blevet udviklet forhandlingsalgoritmer for prosumer-centrale markeder samt en applikation, som kan fungere som marked for aktører. (energinet er interesseret i artikler/video vedr. eventen).

MultiDC og North Sea Wind Energy Hub: Projektet holder midtvejsevent d. 19. september 2019. Projektet vil til eventen vise fire forskellige demonstrationer på løsninger til effektivisering af HVDC forbindelserne i det Nordiske energisystem og marked.

EnergyLab Nordhavn: Afslutningskonference d. 8.-9. oktober 2019. DTU's rektor og konferencens moderator, Lykke Friis, vil holde åbningstaler, hvorefter projektets partnere vil fortælle om de intelligente og energieffektiviserende løsninger, der er kommet gennem 4,5 års samarbejde mellem myndigheder, universiteter, industri og borgere i et living lab.

EcoGrid 2.0 slutevent d. 23. september 2019. Projektet, der primært handler om fleksibilitet i energimarkedet, vil dele sine erfaringer og resultater. Herunder et oplæg til en ny markedsplatform, hvor markedet kan være plug-n-play ift. det eksisterende marked.

JOE orienterede derudover om at CEE øger fokus på aktiviteter inden for systemintegration af P2X, især P2G. Han gav tre eksempler på projekter vedr. dette område, hhv. Qualigrids, SPGC og BioWaste.

Derudover har CEE indtrådt i partnerskabet ERIG (European Research Institute for Gas and Energy Innovation), som er et nyt initiativ startet i 2018. JOE er med i deres Scientific Advisory Board og CEE er repræsenteret i to af tre arbejdsgrupper, hhv. Smart Energy System og The North Sea.

CEE summer school forsætter med at være en kæmpe succes. Der er dobbelt så mange ansøgninger, som vi har optag. Det giver god eksponering af centerets forskningsprofil og tiltrækker nogle af de bedste talere på verdensplan.

Professor Pierre Pinson er udnævnt til editor-in-chief for "the international journal of forecasting", som er en meget prestigøus rolle. Udnævnelsen er en anerkendelse for Pierre og CEE.

CEE har gjort en aktiv indsats for at være mere synlig på europæisk plan, hvilket har givet pote ift. periodens EU ansøgninger. Som et eksempel gennemgik JOE H2020 RIA puljen, hvor der var 34 ansøgninger i alt og 7 blev finansieret, hvoraf 4 var med CEE-deltagelse.

CEE har fortsætter ligeledes med at gøre en aktiv indsats for at rekruttere flere kvindelige studerende til sine uddannelser. Seneste initiativ er workshops omkring fremtidens energisystem og bæredygtighed, når DTU holder Girls' day in Science d. 2. oktober 2019.

JOE fortalte komitéen om nogle af de eksportfremmende aktiviteter, som CEE deltagere i, herunder modtagelse af delegationer og planerne fremover.

JOE orienterede om pressedækning af gennemførte analyser vedr. integration af elbiler. Det afledte en god drøftelse i komitéen omkring implementering af elbiler i det danske energisystem, kørselsmønstre mv. Der var bred enighed om at det var nødvendigt at investere smart i infrastrukturen.

4) Nyt fra DTU Elektro

KRS fortalte at DTU Elektro ved dette års studiestart har et historisk højt optag på 80+ bachelorstuderende. Derudover har Elektro's elektroteknologisk masteruddannelse en stigning på 12-15% ift. sidste år og generelt er der 14% flere studerende på Elektro's kurser end sidste år.

KRS orienterede om et øget økonomisk pres. Baggrunden er universiteternes reducerede basismidler og regulering af betalingen for studenterårsværk (STÅ). KRS melder at DTU Elektro håndterer dette ved at sikre en solid pulje af projekter. Dette afledte en drøftelse om bl.a. de pålagte besparelser af universiteterne.

Afslutningsvist orienterede KRS om at DTU Elektro har tre professorer stillinger slået op på instituttet. Ét af disse er en stilling i CEE, hvor en kandidat er blevet tilbudt stillingen. Yderligere information bliver evt. eftersendt.

5) Drøftelse af CEE strategi 2020-25

JOE fulgte op på sidste mødets gennemgang af strategien.

Komitéen drøftede det opdaterede udkast til strategi baseret på blandt andet input fra sidste møde. Komitéen kom med en række kommentarer som CEE vil tage med i den endelige version:

- Det er fint at sigte langt og ud over sig selv i visionen. Ordet "enable" bliver ligeledes vurderet positivt, da det giver udtryk for handling.
- De tre forskningsområder kan passende tilføjes under punktet "Balanced research profile" så der kommer sammenhæng med forskningstemaerne.
- Lægge mere fokus på publikationer/citationer og anerkendelse i det videnskabelige miljø.
- Udnyttelse af samarbejdet på tværs af DTU.

6) Innovationsnetværk

JOE redegjorde for den kommende konsolidering af innovationsnetværk. Han beretter at det er en vanskelig opgave som de står overfor, men han håber at udfaldet

vil være en stærk samlet energiklynge til understøttelse af det store arbejde i energisektoren.

DTU er kommet med bud på mulig fremtidig prioritering og faglige fokus for en samlet energiklynge. Der blev aftalt en bilateral opfølgning mellem Danfoss og CEE.

7) Uddannelse og aktiviteter

JH gennemgik semesterets optag for de forskellige uddannelser, hvor der både har været et pænt optag og karaktergennemsnit.

Kandidatoptaget på DTU er generelt opadgående. Master i Bæredygtig energi er steget fra 126 til 149 studerende. Heraf er 128 studerende med en udenlandsk baggrund. Elektroteknologi har et optag på 143 studerende.

Ved en gennemgang af CEE tilknyttede kurser, ses det at "Renewables in electricity markets" er det mest populære kursus blandt de studerende. Dette ledte til en drøftelse af perspektivet på markeder i undervisningen.

På den anden side ser JH en nedgang i de grundlæggende elforsyningskurser, hvilket primært skyldes at de studerende på bæredygtig energimasteren nu vælger andre kurser, formentlig på de nyoprettede studielinjer. Dette giver anledning til at revurdere studielinjen "Electric energy systems" under Bæredygtig energi samt tænke mere over bedre markedsføring af studielinjen.

En status på Bæredygtigt Energidesign med nyt optag i september fortæller at der er 22 ud af 30 aktive studerende, hvilket er et fint tal ift. forventet frafald. Dertil er 51 studerende optaget i år, heraf dukkede 49 op, 16 af dem er kvindelige studerende. Adgangskvotienten var på 9,5 - gennemsnittet for de optagende var 9,7, som er meget højt for en ny uddannelse.

Afslutningsvist fortalte JH om videreuddannelsen "Renewable Energy Integration in Power Systems" som CEE har været ansvarlig for i samarbejde med the DANIDA Fellowship Centre. Kurset har foreløbig fået rigtig gode evalueringer og arrangørerne mærker stor interesse udefra for at fortsætte med flere kurser, alligevel skal det internt vurderes om det ressourcemæssigt kan betale sig at fortsætte. Komitéen kommenterede, at de mener at det er et godt initiativ – især til at få lande uden for EU med på bæredygtighedsbølgen.

8) Status på nyt projekt

JOE orienterer om ansøgninger til Innovationsfonden og EUDP. Der henvises til slides for yderligere information.

Komitéen roste CEE for at tænke så stort og langsigtet.

9) Status på sektorudviklingsprojektet, Intelligente Energisystemer

JOE orienterede om sektorudviklingsprojektets anbefalinger for den fremtidige forskning i Intelligente Energisystemer.

Det afledte en drøftelse i komitéen om forsyningsselskabernes mulighed for at investere i løsninger og tage risici i udviklingen af disse løsninger.

Derudover kommenterede komitéen på at anbefalingerne er meget bredt formuleret. Hvis det ønskes af sektorudviklingsprojektets sekretariat vil komiteen gerne tilbyde at kommentere på de specifikke anbefalinger [*Referentens bemærkning*: Projektlederen har meddelt at komiteen kan få udkastet parallelt med at det sendes til projektets styregruppe.].

Projektets endelige rapport og anbefalinger planlægges fremlagt på en afsluttende konference på Christiansborg i foråret 2020.

10) Open lab space og student lounge

Frida Frost orienterede om fokus på at gøre laboratorie faciliteterne mere tilgængelige for de studerende, så de får læring mere ind under huden, samtidig med at sikkerheden stadig er i højsædet. Her handler det om at skabe et levende studiemiljø og et innovativt fagligt miljø, hvor studerende kan udfolde sig kreativt.

PowerLabDK er i den forbindelse ved at etablere en Student Power Lounge, som skal fremvise eksisterende projekter og understøtte nye projekter, samt være et lokalt opholdssted for de studerende.

PowerLabDK har store visioner og vil gerne udbygge studenterområdet yderligere og opgradere det til et "maker-lab".

Frida tog komitéen med på rundvisning i PowerLabDK for at udforske faciliteterne. Der var dialog med et hold studerende fra EVenture.

11) Regnskab fra forgående periode

JOE fortalte at regnskabet balancerer. Der vil på næste møde ske en dybere drøftelse i forbindelse med budget for 2020.

